

1 V dějepisné části vlastivědy ses učil/a o řadě zajímavých osobností. Vyber si jednu z nich a napiš, proč tě zaujala.

Vybral/a jsem si _____, protože

2 Vybrané historické postavě napiš dopis.

Nezapomeň na:

Úvodní část – oslovení

– důvod, proč sis ji vybral/a

Hlavní část – důvod, proč jí píšeš (např. žádost, prosba o pomoc)

Závěrečná část – rozloučení

12. PŘÍDAVNÁ JMÉNA ODVOZENÁ PŘÍPONOU -SKÝ (-CKÝ)

1. a) Čtete text. Určete slovní druh vyznačených slov.

Bojovní nepřátelé Římanů

Keltští muži nosili mohutné kníry, ve kterých zůstávaly kousky jídla. Jeden útlocitný římský spisovatel napsal: „Nápoj jim knírem protéká jako cedníkem.“ To jsou věci. Keltské ženy zřejmě vypadaly stejně děsivě jako jejich namodro natřeni muži. Malovaly si nehty, barvily si tváře do ruda a obočí načerno šťávou z lesních plodů.

(Terry Deary: Děsivé dějiny – Prohnili Římané)

- Co je přirovnáváno k cedníku? Nápoj, muži nebo knír?
- Co a čím si keltské ženy barvily do ruda?

b) Jaké počáteční písmeno napíšete ve slovech (K/k)elt a (K/k)eltský?

Přídavná jména s příponou *-ský (-cký)* se tvoří oddělením koncovky a přidáním přípony. Např.: *Jihlava – jihlavský, husita – husitský.*

V množném čísle mužského rodu mají koncovku *-ští*: *ostravští rodáci.*

Při odvozování těchto přídavných jmen dochází často ke změnám hlásek:

k → c (horník – hornický)

h → ž (Volha – volžský)

ch → š (slaboch – slabošský)

g → ž (Kongo – konžský)

Pozor! Brandýs – brandýský. Nikdy se nepíše dvě s vedle sebe!

! Přídavná jména utvořená od vlastních jmen se píše s malým počátečním písmenem. Např.: *Jihlava – jihlavský, Čechy – český.*

2. a) Vytvořte přídavné jméno a spojte je s vhodným podstatným jménem.

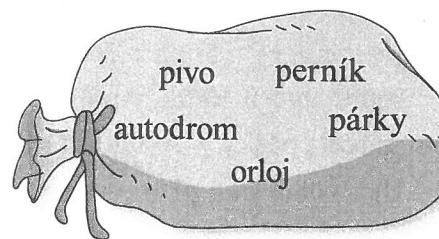
Praha _____

Plzeň _____

Brno _____

Pardubice _____

Vídeň _____

b) Jmenujte další stavby nebo výrobky typické pro určité město.

3. a) Do vět doplňte vhodná slova z nabídky.

Po chvíli oddechu jsme došli do _____ národního parku. Poprvé jsem ochutnala _____ zmrzlinu. Diskutovali o _____ lesích napadených kůrovcem. Miluji _____ parfémy. Zabloudil v _____ uličkách. Život _____ obyvatel nebyl vždy pohádkový. Pronesl velmi _____ poznámku.

Nabídka: *Krkonošského, kritickou, zámeckých, brněnských, ruskou, šumavských, francouzské.*

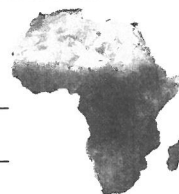
- b) Slova z nabídky přepište do sešitu a napište k nim slova základová.
c) U slov z nabídky určete pád.

Při tvoření množného čísla přídavných jmen si musíme uvědomit:

- ský → -ští (*krkonošský – krkonošští*)
-cký → -čtí (*umělecký – umělečtí*)
-čkový → -čcí (*maličkový – maličcí*)

4. Přídavná jména napište ve tvaru 1. pádu množného čísla.

- pražský _____ africký _____
heboučský _____ slovenský _____
lehoučský _____ politický _____
kladrubský _____ sázavský _____

5. a) Přídavná jména napište ve tvaru 1. pádu jednotného a množného čísla. Pište do sešitu.

- kupec _____
Chorvatsko _____
Francouz _____
Slezsko _____
pekař _____
slaboch _____
Přelouč _____

- b) Vysvětlete, kdo je *kupec*. Vyhledejte oba významy tohoto slova ve Slovníku spisovné češtiny nebo na internetu.